

OSOGUNEKO ERAKASKERA
1993-94

ELHEKETA: ASTE HUNTAKO ELHEPIDEA

- 1 - Zer gogotan dira emazteak?
- 2 - Nola erabusten dute beren urukia?
- 3 - Zer zozokeri egiten dute ongia nahi eginez?

II PIARRESEN GALTZAK 2

Azkenean, burutzearik ezin gehiago eginez, berriz aldatzen da Piarres, eta bere galtza berriak eskuan, badoa sukalde-
ra. Josten ari, han ziren Joana bere andrea, eta haren bi alabak
Maria eta Kattalin.

-Luzegi ditut!

-Luzegi? Zer?

-Galtzak; zehe on batez bederen. Hau ez denez lastimal!
Othoi, berehala behar dauzatzue laburtu eta gero antolatu.

-Laburtu? Antolatu? Badugu hoberik, segurki. Eta gure
biharko soinak? Ala ahantzia duzu, ezteietara behar dugula,
guk ere, Behorlegira? Ixabelek josirik behar zinituen, baitezpa-
da... ikus hor, gaixoa. Guk guhauenak bezala, zuhaurek joski-
u orain zure galtzak!...

Andre moko mehea joko ginuen zuek eta guk. Piarres
harritu baizik ez zen, eta galtza xarmatuak, han, sukaldean
utzirik, ahalke gorritua, mutu egina, joan zen ohera.

Handik oren pare baten buruan bezala, gauzak eta jendeak
oro lokartu zirelarik, atheño bat ideki zen pulliki, etxe buruan,
eta Andre Joana, haixturak eskuan, orratz eta haria errhien
artean, zango puntten gainean sartu zen sukaldean. Beldurrez
eta nehor atzarraraz, harrabots ttipiena gabe, jarri zen, eta
krask, haixtur kolpe batean, zehe bat eta erdi bederen pika-
tzen diote galtzeri, bere buruari ahapetik diolarik: "Gizagaixo
Piarres! Hik uste baino andre hobeagoa eman zaukan behar-
rik Jainkoak, merezi ere huen bezala". Zonbait puntu gero,
sista sista, eta horra galtzak antolatuak, eta horra andre Joana
ohean, biharamun arte lo egin baitzuen, halako goxoño bat
bihotzean.

Ixtantaren buruko, zango puntten gainean hura ere, Maria
aba zaharrena sartzen da sukaldean: "Gaixo aita!..." Eta,
krask, haixturrekin. Zonbait puntu gero, zabra, zabra, eta
horra galtzak antolatuak.

Oren baten buruan berriz, gauerditik bi orenetako oilarra
kukurukan ari zelarik, Kattalin, alaba gazteena, sukaldean sar-
tu zen hura ere, bethi zango puntten gainean, haixturak
eskuan. "Gaixo aita!". Eta, krask, haixturrekin. Pontu zonbait
gero, sista, sista, eta horra aita gaixoaren galtzak antolatuak.

Eta etxe guzia lo egon zen gero, xoxoak oihanetik kantaz
hasi arte.

Bainan xoxoak kantaz hasi eta, Piarres jeiki zelarik, sukaldetik
galtzak ekarri ondoan, galtza hek soinean eman zituelarik,
han izan bazinezte... Hirriz urratuak, nigarra ere begietan
geldituko zinezten, egiatzki.

III ADITZ IKASKUNTZA

31. Behar dauzatzue 32 Joskitzue.
33 Eman zaukan 34 Likatzen diote
35 Ahapetik diolarik.

31 UKAN. Conj. à double complément. Indicatif. Présent.

Neri = à moi - Objet sing. Compl. indir. sing.
Zuk dantazu = vous me l'avez
Harek dant = il me l'a
Zuek dantazue = vous me l'avez
Heiek dantate = ils me l'ont

C.P. emaiten dantazu = vous me le donnez

Neri = à moi - Objet pluriel. Comp. Indir. sing.

Zuk dauzkidazu = vous me les avez
Harek dauzkit = il me les a
Zuek dauzkidazue = vous me les avez
Heiek dauzkidate = ils me les ont

C.P. emaiten dauzkidazu = vous me les donnez

32. UKAN - Imperatif. O.S et Obj. pluriel

Hik ukanzak (aie-le)	ukanzak = (aie-les)
Zuk " zazu (ayez-le)	" - zkitzue = (ayez-les)
Harek " beza (qu'il l'ait)	" - bitzate (qu'il les ait)
Guk " dezagun (ayons-le)	" - ditzagun = (ayons-les)
Zuek " zazue (ayez-le)	" - zkitzue = (ayez-les)
Heiek " bezate (qu'ils l'aient)	" - bitzate (qu'ils les aient)

33. UKAN. Conj. à dble Compl. Indic. Imparfait

Neri = à moi - Objet sing. C. Ind. sing.
Zuk zinautan = vous me l'aviez
Harek zautan = il me l'avait
Zuek zinautaten = vous me l'aviez
Heiek zautaten = ils me l'avaient
C.P. emaiten zinautan = vous me le donnez
aman zaukan = il te le donne